	ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI SEDMI RAZRED ŠK. GOD. 2002/2003.
	ZAPORKA _____
	BROJ BODOVA _____
	ČLANOVI PROSUDBENE KOMISIJE _____
	_____

ODGOVORITE NA POSTAVLJENA PITANJA

1. Tko je podržao Mariju Tereziju u ratu protiv Pruske (u ratu za nasljeđe)?
_____

2. Koje narječje predlaže Ljudevit Gaj kao zajedničko hrvatskom jeziku? _____
_____

3. Kako se zove dokument kojim se 1848. g. u Hrvatskoj ukida kmetstvo?
_____

4. Koji papa poslanicom (bulom) potvrđuje Zagrebačku nadbiskupiju? _____
_____

5. Pročitaj tekst i odgovori na pitanje:

«sredinom 19. st. u Zagrebu živi oko 14000 stanovnika, u Rijeci 12700, a u Varaždinu 8400. U cijeloj Hrvatskoj 1857. g. bilo je 15 parnih strojeva.»

Kojom se gospodarskom djelatnošću u to vrijeme bavi većina stanovništva Hrvatske? _____
_____

6. Prva željeznička pruga u Hrvatskoj puštena je u promet 1860. g. Koje je međimurska naselja povezivala? _____ i _____

7. Zašto hrvatski ban Levin Rauch 1868. g. izbornim prijeverama osigurava unionističku većinu u Saboru? _____

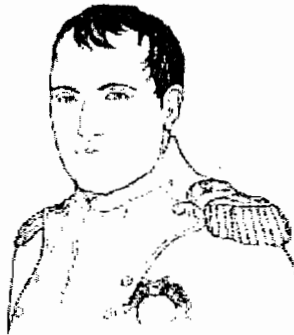
8 Zašto nakon sklapanja Hrvatsko-ugarske nagodbe nije moguće ujedinjenje Dalmacije i Banske Hrvatske? Zato što je Dalmacija u _____
dijelu Monarhije, a Banska Hrvatska u _____.

9. Koja tri fakulteta ima Sveučilište u Zagrebu osnovano 1874. g.?
_____, _____ i _____.

10. Koje političke stranke čine oporbu banu Khuenu Hedervaryju?
_____
i _____.

11. Na koje kontinente iseljava stanovništvo Dalmacije i Banske Hrvatske koncem 19.st.?
_____, _____
i _____.

12. U kojem stoljeću nastaju prve tvornice i počinje razvoj industrije? _____.

13. Koje ime i titulu uzima 1804. g. osoba sa slike?
_____.

14. Koja je država štitila svoje interese 1878. g. osnivanjem Velike Bugarske? _____
_____.

15. Kako se zove međunarodna revolucionarna organizacija radnika koju su osnovali Karl Marx i Fridrih Engels, a cilj joj je rješavanje radničkih problema? _____
_____.

NADOPUNITE REČENICE RIJEČIMA KOJE NEDOSTAJU

16. Za pomoć u ratu za nasljeđe prijestolja, Marija Terezija vraća tri slavonske županije _____, _____ i _____
_____ pod vlast hrvatskog bana i sabora.

17. Od 1805. g. u Dalmaciji se provode reforme u _____, sudstvu i _____, uvodi se jednakost u plaćanju _____, osnivaju se gimnazije, a za pučke škole nedostajalo je _____.

18. Ilirske pokrajine su osnovane _____ g., a uz _____ i Istru, obuhvaćaju _____ južno od Save i dio slovenskih pokrajina.

19. Osnivanjem Banskog _____ 1848. g. ispunjen je politički zahtjev hrvatskih _____.

20. Hrvatsko-ugarskom nagodbom Hrvatskoj je priznato pravo ujedinjenje s _____ i _____.

21. Ban Ivan Mažuranić 1874. g. donosi zakon o _____ školstvu, kojim se uvodi obavezno _____ školovanje.

22. Odlukom Berlinskog _____ iz 1878.g. austro-ugarska vojska je okupirala _____ i _____, zato prestaje potreba postojanja _____ u Hrvatskoj.

23. Stranka prava dijeli se 1895. g. na _____ stranki prava, popularno se nazivaju _____, a članovi oko Frana Folnegovića se nazivaju _____.

24. Prema ustavu iz 1787. g. američki parlament- Kongres ima najvišu _____ vlast, a predsjednik SAD-a ima _____ i vrhovnu _____ vlast.

25. Ustavom iz 1791. g. Francuska prestaje biti _____ monarhija i postaje _____ monarhija.

26. Osnovni cilj Svete alijanse, osnovane 1815. g. je suradnja protiv svih slobodarskih i _____ pokreta u Europi, a za očuvanje nepromjenjivosti granica i _____ sustava.

ZAOKRUŽITE SLOVO UZ TOČAN ODGOVOR

27. Nakon demonstracije 1883. g. Mađari postavljaju:

- a) grbove s hrvatskim natpisima
- b) grbove bez natpisa
- c) grbove s mađarskim natpisima
- d) grbove s mađarskim i hrvatskim natpisima

28. Za vrijeme banovanja Khuena Hedervaryja većinu u Saboru imaju:

- a) zastupnici unionisti
- b) zastupnici iz Narodne stranke
- c) zastupnici iz Samostalne narodne stranke
- d) zastupnici pravaši

29. Hrvatski preporoditelji prve polovice 19. st. su iz:

- a) slojeva građanstva, plemstva i svećenstva
- b) slojeve plemstva i svećenstva
- c) slojeva građanstva, obrtnika i seljaštva

30. Prema Hrvatsko-ugarskoj nagodbi hrvatskog bana imenuje:

- a) Hrvatski sabor
- b) ugarska vlada
- c) zajednička hrvatsko-ugarska vlada
- d) kralj na prijedlog ugarskog premijera

31. Crna Gora i Srbija 1875. g. ulaze u rat protiv Osmanskog carstva zato što žele
- a) pomoći ustanicima u Bosni i Hercegovini
  - b) oslobođenje od Osmanlija i teritorijalno proširenje
  - c) savezništvo s Rusijom
  - d) spriječiti prodor Austro-Ugarske

ZAOKRUŽITE SLOVO UZ NETOČAN ODGOVOR

32. Napoleon unapređuje u osvojenim zemljama društvo i ustroj države
- a) uvođenjem modernog zakonodavstva
  - b) ukidanjem feudalizma
  - c) uvođenjem poreza za ratne potrebe
  - d) uvođenjem jedinstvene uprave
33. Rezultati revolucije iz 1848. g. u Europi su:
- a) ukinuti feudalni odnosi
  - b) ujedinjenje njemačkih država
  - c) porast uloge parlamenta
  - d) novi narodi na političkoj pozornici
34. Zadaci bana Khuena Hedervaryja bili su:
- a) umiriti Hrvatsku
  - b) mađarizirati Hrvatsku
  - d) gospodarski razviti Hrvatsku
35. Hrvatski političari nakon sloma neoapsolutizma iznose kralju svoje zahtjeve:
- a) sjedinjenje hrvatskih zemalja
  - b) hrvatski jezik kao službeni
  - c) obnovu županija
  - d) samostalnost Hrvatske prema Austriji i Ugarskoj
36. Oslonci apsolutne vlasti Franje Josipa I. su:
- a) vojska
  - b) crkva
  - c) policija
  - d) državna uprava

POVEŽITE POJMOVE I OBJAŠNENJA

37. a) deklaracija _____ neograničena, potpuna vlast vladara
b) apsolutizam _____ zabrana, onemogućavanje izvršenja neke odluke
c) veto _____ politički savez više država
d) alijansa _____ izjava, svečano proglašenje općih načela
38. _____ urbar a) ustav što ga vladar nametne bez suradnje parlamenta
_____ virilist b) zbirka propisa kojima se određuju odnosi između kmetova i feudalaca
_____ propaganda c) članovi Sabora koji nisu izabrani na izborima, nego su imenovani prema rodu ili položaju
_____ oktroirani ustav d) osmišljeno širenje stavova

39. _____ autonomija a) odluka, zaključak nekog skupa
_____ rezolucija b) ujedinjenje, savez, sjedinjenje
_____ unija c) samostalnost, pravo na samoupravu
_____ cenzura d) nadzor tiska s pravom ograničenja ili zabrane objavljivanja

POVEŽITE OSOBE I NJIHOVA DJELA

40. _____ Mirko Bogović a) hrvatski ban 1867.g.
_____ Janko Kamauf b) urednik lista «Neven»
_____ Josip Šokčević c) prvi zagrebački gradonačelnik
_____ Levin Rauch d) hrvatski ban 1860.g.
41. _____ braća Wright a) rad na tekućoj vrpci
_____ braća Lumiere b) konstruiran zrakoplov
_____ Louis Bleriot c) prelet preko La Manchea
_____ Henri Ford d) izum kinematografa

BROJEVIMA OD 1 DO 4 OZNAČITE REDOSLJED NAVEDENIH POVIJESNIH DOGAĐAJA

42. _____ konstruiran telefon
_____ prvi let zrakoplovom
_____ otkrivene X zrake
_____ izrađen prvi benzinski motor
43. _____ proglašena Prva Francuska Republika
_____ Napoleon okrunjen carskom krunom
_____ pad Mletačke republike
_____ osnovana Sveta alijansa
44. _____ Berlinski kongres
_____ proglašeno Njemačko carstvo
_____ počeo bosanskohercegovački ustanak
_____ mir u Svetom Stjepanu
45. _____ odluka Sabora o hrvatskom jeziku kao službenom u Hrvatskoj
_____ izlaze Ilirske narodne novine
_____ Srpanjske žrtve
_____ izlazi Zora dalmatinska u Zadru

AKO JE TVRDNJA TOČNA ZAOKRUŽITE SLOVO T, A AKO JE NETOČNA SLOVO N

46. Kraljevsko vijeće, koje je osnovala Marija Terezija, a upravljalo je političkim, gospodarskim i drugim poslovima u Banskoj Hrvatskoj, ojačalo je autonomna prava Hrvatske. T N
47. Ljudevit Gaj je Ilirske narodne novine tiskao u vlastitoj tiskari. T N

48. U originalnom tekstu Hrvatsko-ugarske nagodbe Rijeka pripada Ugarskoj. T N
49. U drugoj polovici 19. st. službeni jezik u Dalmaciji bio je talijanski, iako je Venecija još 1797. g. izgubila vlast nad Dalmacijom. T N
50. Nakon ukidanja Vojvodine Srpske 1860. g. cijeli je Srijem vraćen Hrvatskoj. T N